

**Overweging tijdens de uitvaart van Corrie Plaisier,
parochiekerk, Vleuten, 6 augustus 2020**

[Gelezen: Prediker 11,7-10 + 12,1-8; 1 Johannes 4,11-12+19-21)

Lieve kinderen en kleinkinderen van Corrie,
familieleden, vrienden en vriendinnen,
lieve zusters en broeders,

Corrie was een praktisch en voortvarend mens. Al enkele jaren terug vroeg ze mij of ik te zijner tijd tijdens haar uitvaart de overweging zou willen houden. Ze vroeg het op een toon van: 'dan is dat maar geregeld.'

Corrie had me wel nadrukkelijk gezegd dat ze niet zelf haar uitvaart wilde regisseren. Maar ik had intussen toch wel behoefte aan enige aanwijzingen van haar. Dus toog ik vorig jaar, om precies te zijn: op 10 december 2019, naar Vleuten om het er met haar nog eens over te hebben. We hebben smakelijk gegeten. Nadien vertelde Corrie mij dat ze graag het Lied aan het Licht en Psalm 121 in haar uitvaart wilde laten klinken. Ook noemde zij mij twee teksten uit de Bijbel die tijdens haar uitvaart gelezen zouden kunnen worden. "Over de lezing uit het boek Prediker hoef je niet te preken", zei Corrie me. "Dat is gewoon een mooie tekst die iedereen kan begrijpen." Over de tweede tekst - uit de Eerste Brief van de apostel Johannes - zei ze dat ze die intuïtief, op haar gevoel, gekozen had. "Ik zocht iets dat niet dogmatisch klinkt en waar warmte inzit", zo lichtte ze haar keuze toe. "Deze tekst leent zich voor de gelegenheid", zei ze. 'De gelegenheid', met dat woord duidde ze haar uitvaart aan. Enigszins afstandelijk dus, alsof haar eigen uitvaart haar niet echt bezighield.

De beide teksten die Corrie koos, hebben zo-even geklonken. Ik stel vast dat ze zich inderdaad lenen voor 'de gelegenheid'. Luister maar. Prediker zegt: "Het licht is een genot. Wat een weldaad voor ogen om de zon te zien! ... Geniet dus van je jonge jaren... Volg de wegen die je hart wil je gaan, gun je ogen wat ze wensen."

Prediker spreekt over genieten. Genieten van het goede dat ons in het leven ten deel valt: dat staat in bijbelse zin voor een dankbaar beamen van het leven dat ons geschonken wordt. Wie geniet van de schepping, bewijst daarmee eer aan de Schepper. De apostel Johannes op zijn beurt spoort ons aan om elkaar lief te hebben. In bijbelse zin staat liefhebben voor: elk mens tot haar of zijn recht laten komen.

Ja, de lezingen die Corrie voor deze gelegenheid koos, spreken voor zichzelf. Maar deze lezingen zeggen natuurlijk ook iets - of misschien wel alles - over degene die deze teksten uitgekozen heeft. De woorden die wij hoorden, spreken over Corrie, over haar geloof, haar liefde, haar hoop.

Laten we nu dan daarbij stilstaan: bij haar geloof, haar liefde, haar hoop.

Om te beginnen: Corrie haar geloof. Corrie groeide op in een gereformeerd gezin. Ze trouwde met Henk in de gereformeerde kerk. Haar drie oudste kinderen - Paul, Evert en Sylvia - werden in die kerk gedoopt. Corrie heeft haar gereformeerde afkomst nooit verloochend - tijdens de afwas in ons dominicaanse huis in Arnhem zong zij, samen met Bert - ook van stevig-protestantse afkomst - graag gereformeerde schlagers als 'Wien heeft lust den Heer te vrezen?' en 'Tel uw zegeningen, tel ze, tel ze één voor één, tel ze alle'. Maar de gereformeerde jas was haar toch te benauwd. "De gereformeerden hadden iets benepens", zo vertelde Corrie me. "Niet allemaal, hoor, maar sommigen." Halverwege de jaren zestig vonden Corrie en Henk de weg naar de katholieke kerk. Ze verhuisden van Amstelveen naar Vleuten. Daar werden ze in de katholieke kerk opgenomen. Thom werd in diezelfde viering gedoopt. De katholieke kerk was in die tijd volop in beweging. Velen dachten toen dat ook binnen de rooms-katholieke kerk, zoals een slogan uit die dagen luidde, de verbeelding aan de macht zou komen. Gehuwde priesters, een grotere rol voor de leken, meer democratie: de verwachtingen van de zogeheten progressieven waren hooggespannen. Corrie vond die ontwikkeling wel mooi, maar - typisch Corrie - ze bleef wel realistisch. "Zo optimistisch als sommigen ben ik nooit geweest", vertelde ze me. "Maar het was nog vóór de 'ijzeren heinen' de kerk weer in het gareel gingen brengen." Juist vanwege die 'ijzeren heinen' en het voor haar onverdraaglijke idee dat katholiek-zijn gelijk zou staan aan 'rechts zijn', ging Corrie eind jaren zeventig theologie studeren. Die studie bracht haar naar eigen zeggen tot een belangrijk inzicht: je moet onderscheid maken tussen de kerk als menselijk instituut en het geloof als bevrijdende kracht. Corrie heeft, zo getuigde ze op het eind van haar leven, altijd veel steun gehad aan haar geloof. In haar eigen woorden: "Geloven betekent vertrouwen: daar komt het voor mij op neer."

Tijdens haar studie leerde Corrie Ton en Gerard kennen die deel uitmaakten van een nieuwe, gemengde dominicaanse gemeenschap in Arnhem. In 1982, na haar scheiding, kwam Corrie bij ons in Arnhem wonen. Ja, ze vond ons erg aardig en wij vonden haar erg aardig. We genoten van elkaars gezelschap, deelden graag met elkaar voedsel en drank. En we mochten er van Corrie ook sigaren en pijp bij roken. Maar dat was toch niet het enige wat ons bond. Wat ons met elkaar verbond, was de broeder- en zusterschap die wij als dominicaanse mensen met elkaar beleefden. In de woorden van Corrie: "Ik vond de dominicanen goed aansluiten bij mijn gereformeerde verleden. De Bijbel is voor hen erg belangrijk. Ze zijn ook rationeel

ingesteld, dat wil zeggen ze beroepen zich eerder op argumenten dan op emoties. Ze houden van studie, ook ik heb altijd graag willen studeren."

Zo begon in Arnhem het dominicaanse leven van Corrie. We leerden haar kennen als een kritische, intelligente en nuchtere gelovige. Voor haar geldt wat over de auteur van het bijbelboek Prediker gezegd wordt. Hij - misschien was die 'hij' trouwens wel een 'zij'; we weten dat niet precies - Prediker dus wordt door bijbelkenners gekarakteriseerd als een zoeker naar waarheid en echtheid. En laat dát nu ook het devies van de dominicanenorde zijn: zoeken naar waarheid en echtheid. Prediker was iemand, zo zeggen de bijbelgeleerden, die te midden van soms harde en pijnlijke constateringen het hoofd koel hield en niet verviel in wanhoop of negativisme, iemand die wist dat ondanks pijn en tegenslag het leven goed is en daarom van dat leven wist te genieten en zo zijn schepper eerde. Heb ik het nu over Prediker of over Corrie Plaisier?

"Nou zit ik hier maar wat te niksen", zei Corrie me in december 2019, "maar ik heb in mijn leven wel véél gedaan." Dat brengt ons op Corrie haar liefde. Die liefde gold natuurlijk haar kinderen, haar kleinkinderen, haar familie, vrienden en vriendinnen. Met hen leefde ze mee, in goede en soms ook pijnlijke en verdrietige momenten, zoals het overlijden van haar zoon Evert en van haar kleinzoon Lars. Die liefde kreeg ook gestalte in haar inzet in het dominicaanse vormings- en toerustingswerk, in het maatschappelijk activeringswerk, in de oecumenische gemeenschap in de Arnhemse wijk Rijkerswoerd waar ze samen met onze medezuster Christini actief was, in haar inzet als bestuurder en kapittelvoorzitter, in haar preken en voorgaan in de liturgie. Corrie stond kritisch in de kerk en in de samenleving. Onrecht maakte haar boos - héél boos soms. Ze wilde dat mensen tot hun recht kwamen. Dat brengt ons terug bij de tweede lezing die we vandaag hoorden. Voor de apostel Johannes is dit inzicht bepalend: niemand kan God liefhebben als hij of zij niet zijn of haar medemens liefheeft. De liefde tot God en die tot de naaste lopen voor Johannes in elkaar over, ze zijn onafscheidelijk, ze kunnen niet buiten elkaar. Corrie moet het ook zo gezien hebben; intuïtief zocht ze in haar werk haar vertrekpunt in wat mensen voor elkaar kunnen en moeten betekenen. Bijbelse verhalen vormden daarbij voor haar een onuitputtelijke bron van inspiratie.

Dat brengt ons ten slotte bij onze laatste vraag: wat hoopte Corrie? Waarop was haar hoop gevestigd? "Denk je vaak aan de hemel?", zo vroeg ik haar in december 2019. Haar laconieke antwoord luidde: "Ik weet niet wat de hemel - het hiernamaals - is. Dat kunnen wij mensen niet weten." (Dat antwoord is overigens geheel in lijn met het boek Prediker). Ík wilde wel

eens over de hemel praten, maar zij bracht het gesprek snel op een ander onderwerp. "Ik ben het meestal eens met wat jij in je blad schrijft. Ik ben net als jij gekant tegen het overtrokken individualisme in de samenleving." En zo ging het de afgelopen maanden heel vaak. "Vind je het niet genoeg geweest, Corrie? Houd je het nog vol?", vroeg iemand haar dan. Antwoord: "Ach, ik wacht maar af..." Einde gesprek? Nee, dat toch niet. Want meteen na zo'n vraag informeerde Corrie weer naar het welbevinden van de ander en ging het gesprek verder over wat haar in haar gezin en familie, in de kerk, de dominicanenorde of de grote wereld bezighield en boeide. "Ach, is die-en-die ziek? Dan moet ik haar toch eens bellen", zei ze me enkele weken terug nog. En inderdaad, ze heeft die persoon vanaf haar sterfbed gebeld. Corrie richtte de aandacht, ook in haar laatste dagen, liever op de ander dan op zichzelf. Ook in haar laatste dagen - tot zij echt niet meer anders kon - verkoos ze te leven in het hier en nu. Ook in haar laatste dagen gold: niet de bestemming van de reis - van het leven - stond voor haar voorop, maar het was de reis zélf die haar mateloos boeide en bezighield.

Kwam die houding voort uit angst of uit een gebrek aan geloof? Ik geloof dat niet. Veeleer is het zo dat Corrie met de nuchterheid die haar zo eigen was, ervoor koos om de realiteit te aanvaarden zoals die realiteit nu eenmaal tot haar kwam. Alsof zij ons zeggen wil: alleen door de realiteit van het leven ten volle op je te nemen en te beamen, word je werkelijk mens. In het hier en nu van die werkelijkheid moet zij de dragende grond van haar bestaan vermoed hebben. Die grond zal haar ook nu verder dragen, zo geloven wij, naar de toekomst waarvan Corrie op het einde van haar leven zei: "Die toekomst kunnen wij als mensen niet kennen. Maar ik geloof: het zal wel goed zijn."

In grote dankbaarheid nemen wij vandaag afscheid van Corrie. Moge zij nu rusten in het licht en de liefde van God. En moge haar gedachtenis ons allen tot zegen zijn.

Jan van Hooydonk